

KONFERENCIA
„Értelmiség '93” Nyári Egyetem, a JATE aulában.
Előadások:
9.30. Megnyitó – Besenyi Sándor
10.00-11.00. A kultúra és modernizáció a XX. század végén – Ágh Attila
11.00-12.10. Az egyetemes és nemzeti kultúra társadalmunkban – Almási Miklós
12.20-13.20. A nemzeti és a kisebbségi magyar kultúra napjainkban – Katona Tamás
IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁSOK
Kálvária Galéria (dr. Boross J. u. 27.)
Plein Air '93 Csongrád, a nemzetközi alkotótelep kiállítása.
Móra Ferenc Múzeum
Köbezárt világ (kövületek) az I. emeleten.
Ókori művészet – kiállítás a Szépművészeti Múzeum válogatott gyűjteményéből – a II. emeleten.
A Horváth Mihály utcai Képtárban:
Testvéri diptychon. Temes megye és a Vajdaság képzőművészeinek munkáiból rendezett Szegedi Fesztivál Tárlat.
Fekete-ház
Baross Gábor, a vasminiszter
Ortodox egyházművészet

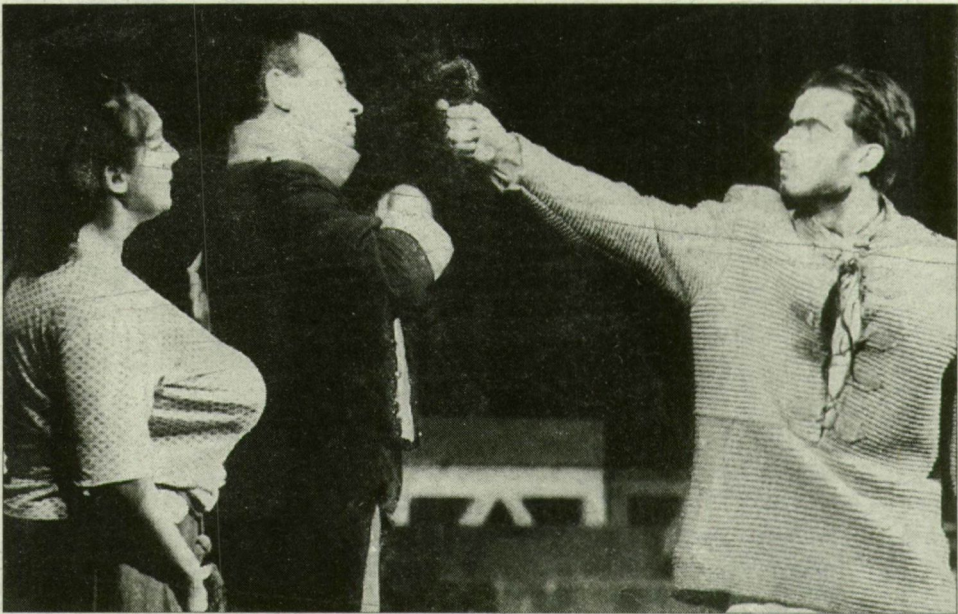
Ifjúsági Ház
Werner Degreif képzőművészeti kiállítása
A JATE Dugonics téri épületében (I., II. emelet, aula)
Magyar organikus építészet
ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁSOK
Móra Ferenc Múzeum
Lucs-képgyűjtemény
Patika-múzeum
Csak egy földünk van (természettudományi kiállítás)
Móra- emlékszoza
„avarnak mondták magukat” (régészeti kiállítás)
Csongrád megyei népművészet (néprajzi kiállítás)
Mai magyar szobrászat
Válogatás a múzeum képzőművészeti tőrszanyagából
A Szegedi Vár
Szeged múltja, jelene, jövője (várostörténeti kiállítás)
Fekete-ház
Csongrád- és Csanád megyék társadalma 1867-1945
Buday György élete és művei
Varga Mátyás színház-történeti kiállítása (Bécsi krt. 11/A)
Díszlettervek, grafikák, kerámiák (14-18 óra között)
Ifj. Lele József néprajzi gyűjteménye (Szeged-Táppé, Vártó u. 4.)
Szélmalom – berendezett malom (Szeged-Kiskundorozsma, Bölcs u.)

■ „Jövőre veled ugyanitt” – ígéri sorozatának egyik előadójával a Nyári Szünet Színház létrehozója és minde- nese, *Bicskey Lukács* szín- művész. Amióta láttam az ál- tala rendezett, vállalkozó ked- vű színésztársai és az egyetemi színpadosok által előadott Übü királyt, el is hiszem: a jövő nyáron megint megszervezik a *Nyári Szünet Színházat*. Mert annyira szeretnek játszani.

A július 11-től 24-ig egy- mást követő kisszínházi este- ket, vedémművészek fellépés- sorozatát zárta le a saját pro- dukció, a szegediek Übüje. Hogy miért pont Alfred Jarry majdnem kerek egy évszázada született drámáját választotta ez a nyughatatlan társaság? Minek foglalkozik ezzel a gátlástalan puccsistával, oszto- gató-fosztogató diktátorral és aljanép pereputtyával egy nyári szabadságát színészetért áldo- zó kis csapat?

Az előadásból „kiolvasható” válasz: Bicskeyeket egyáltalán nem Übü papával, mint 20. századi drámai archetípussal összefonódó téma, a hatalmi tébolyda érdekelte; sokkal in- kább az *eredeti diákpamflet*, melyből egy *csavarral színész- pamfletet csináltak*. Egy – felejthető – jelenet kivételével.

Az Übü király összes hiva- tásos és nem hivatásos szerep- lője *szemlátomást élvezte*, hogy végre fesztelenül, szaba- don „garázdálkodhat” a szá- mára kijelölt szerepben és sze- reppel. Meglehetősen eklek- tikus előadás kerekedett, de azt nem lehet ráfogni, hogy nem volt benne öröm. A hang- súlyozottan színházi kellék- tárban – a színpadon előfor- duló összes kvázi-díszlet- elemet és minden kelléket vállaltan más előadásokból „lopkodták össze” – fergeteges bohózatot produkált az együt- tes, sok kitűnő színészi magán- számmal és számos – gyaní- tom: közös – előadói ötlettel. Ezek némelyike frenetikus stílusparódiákat eredménye- zett. Az önmagában is kacag- tató kellékfelvonulás, mint Übü mama – *Dobos Kati* – dudamelle, Übü király – *Hegedűs Zoltán* – bilikoronája, a

Übü papa – pisztollyal. (Fotó: Révész Róbert)

Színészek uralma - avagy Übüvel vége a Szünetnek

Übü mama akcióban

vacsorára tálalt csontváz, vagy a Figaro házasságából elő- vezetett, szekfűs aljnövény- zetben guruló életnagyságú „lőszobor”, illetve törpe társa, a plüss játékpaci, szóval é „kellék-komikum” mellett a Jarrynál nem fölkelhető kiszó- lások, sőt jelenetek funkci- onáltak, mint nevetető-injek- ciók. Az ötletekben dúskáló, felhőtlen színészbolondozással boldogan ki is egyeztünk volna. Hiszen Hegedűs a megszokott potrohos Übü

papák helyett a maga egyszál- béli Übüjét olyan széles pan- tomim-gesztusokkal tette el- lenállhatatlanul nevetető kac- kiás kakassá, szemétdombon- királlyá, hogy az oldalunk is belefájdult; Dobos Kati az emlőlátványosságot is túlhar- sogó groteszk mozdulatokkal és szövegintonációval kétséget nem hagyott: Übü mama min- den rosszban túlesz élete párján; *Markovits Bori* és *Sinka Károly* királyi párosa maga volt az idült idiotizmus,

Poszomány kapitány alkatilag egyenest *Kató Sándor*, s a ki- rályfi (*Varsa Mátyás*) tudálé- kos infantilizmusát sem puszt- án abból láttuk, hogy rendel- tetésszerűen használta a homo- kozó csúszdáját. A JATE Klub Színpad-osai tehetségesen vették át a színészi bolond- tempót.

Miért akkor a fönti röpke feltételes mód? Nos, fölös- legesen keveredett egy meg- határozott – csak nemrég ki- múlt – diktatúrára és diktátorra utaló jelenet az ötletes, szín- dús, ám tartalmilag súlytalan epizódokat halmozó színész- bohózatba. Mert eldöntendő, ha már Übüékhez folyamo- dunk, hogy a hatalmi struktúrát mutatjuk – idegborzoló drá- mában; vagy bohóctréfában nevetetünk, úgy általában a fékevesztett kis piszkok alkalmi regnálásán.

De hagyjuk a kákán a cso- mót, köszönjük meg inkább, hogy a szünetben is van immár színház, s bíztassuk: jövőre is...

S. E.

■ Pénteken este a Tisza Szálló zsúfolásig megtelt nagytermé- ben rendezték meg a nyár talán legizgalmasabb zenei cseme- géjének számító Nemzetközi Operagálát, immár az ötödik alkalommal. *Nikolényi István* a szabadtéri igazgatója vállalta a műsorvezető szerepét. Köszön- tőjében utalt rá, hogy a tavalyi, a Honvéd téri templomban megtartott koncert után végre sikerült minden szempontból megfelelő helyszínt találni a házimuzsikálás hangulatát idé- ző hangversenyhez.

A koncert stílusosan Rossini Sevillai borbélyából a cím- szereplő, Figaro belépőjével kezdődött. Mint mondani szok- ták, ez az ária minden barito- nista tudásának egyik próbá- köve. *Réti Attila*, a gyönyörű orgánussal megáldott fiatal szegedi énekes jó technikával, kifejezően énekelt. Bizonyára színpadi gyakorlatlanságából adódik, hogy biztos felkészül- tése ellenére még kissé gör- csös a hangversenydobogón, figyelmét teljesen lekötö a hangi megformálás. A követ- kező évadban sokat fejlődhet alakítása is, hiszen *Pécs leszer- ződöttte, sőt Prágába is meg- hívták* Anyegint énekelni. Második számát, a Don Car- losból a kétrészes nagyáriát, Posa halálát is rokonszenve- sen, szép sikerrel szóialtatta meg.

Mario Malagnini, aki a közönséget tovább doppingolta. (Fotó: Révész Róbert)

Operagála a Tiszában Gail Gilmore-é a korona

Erdélyi Erzsébet, az Aida főpapnője Saint-Saëns Sámson és Delilájából Delila híres Csókáriáját énekelt. A kitűnő mezzoszoprán finom líraiság- gal, nagyszerűen ábrázolta azt a szuggesztív érzékiséget, amely Sámson szerelmét láng- ra lobbantotta. Második szá- mával, a nagy sikert hozó szín-

padi szereppel, Azucena Mág- lya-áriájával ezúttal is hatal- mas tapost aratott. Az *est egyik meglepetése volt* a nemzetközi karrierje kezdetén álló szép és tehetséges fiatal szegedi szop- ránénekesnő, *Frankó Tünde* fellépése. Dvorak Ruszalka című operájából a főszereplő áriáját szóialtatta meg nagy

átéliséssel, biztos technikával, majd a Figaro házasságából énekelt Susanne áriáját a IV. felvonásból játékos könnyed- séggel és humorral. Mint hír- lik, a következő évadban a kül- földi szereplések mellett Sze- gedben Tatjánaként láthatjuk.

Anatolij Fokanov, a Magyar

Állami Operaház bársonyos szép hangú orosz baritonja, aki az Aidában Amonasrót alakít- totta, a koncerten az Álarcsó- bál Renéjeként és a Carmen Escamillójaként mutatkozott be. Ráadásul az öreg Germont „Apa-áriáját” énekelt a Tra- viatából. Mindhárom számával kivívta a közönség elismerését. Az öt követő *Szonda Éva* a Sevillai borbélyból Rosina cavatináját (Una voce poco fa) és Dorabella áriáját énekelt a Così fan tuttéből. Mindkettőt remek technikával, a figurát is megjelenítve és biztosan into- nálva.

A közönség szünni nem ak- aró köszöntő tapsától alig tudta elkezdeni műsorát *Airizer Csaba*, a szegediek felfedezett- je és nagy kedvence. Delibes Lakméjából és a Simon Bocca- negrából énekelt egy-egy áriát, majd ráadásként sikerszámát, Mefisztó rondóját adta elő virtuóz technikával és utánoz- hatatlan profi mimikával. *Szendrényi Katalin* sláger- számot, Tosca imáját válasz- totta. A szegedi születésű énekesnő gyönyörű, sötét színű hanggal rendelkezik, éneklése kifejező, átél, de sajnos bi- zonytalan a hangjának a szop- rán szerepekhez elengedhe- tetlen magas regisztere, így azután – miként Aidaként a színpadon – a csúcshangokat kényszerül alul intónálta.

A hangverseny egyre forró- sodó hangulatát *Mario Mala- gnini* fellépése tovább dopping- golta. Először a Bajazzókból Canio híres monológját éne- kelte, amelyben a megcsalt férj dühe kerül összeütközésbe a jelenésre váró színész készül- désével. Rendkívül szuggesz- tív, kidolgozott volt, ritkán le- het hallani ezt az áriát ilyen profi biztonsággal, ilyen inten- zív drámai erejű előadásban. Nem is fogta vissza magát a hallgatóság, olaszos hevülettel hangzottak fel a bravók. A kitűnő tenortól még két nápo- lyi és egy spanyol szerelmes dalt hallhattunk, amelyek után a közönség nem akarta elen- gedni.

A koncertre az amerikai *Gail Gilmore* parádés fellépése tette fel a koronát. A tavaly Carmenként, idén Amnerisként bemutatkozott izgalmas hangú mezzoszoprán Gershwin Porgy és Bess című operájából – amely a spirituálé, a blues és a jazz elemeire épül – énekelt két csodás részletet. A tomboló hallgatóságot végül azzal kápráztatta el, hogy az addig remekül kísérő *Patkó József* helyett maga ült a zongorához, és egy néger spirituáléval zárta a nagyszerű hangulatú estét.

Hollósi Zsolt